
Zielna

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Północne

Atrybuty: Nazwy pochodzące od wyrazów pospolitych Nazwy przyrodnicze Rośliny

Rok utworzenia nazwy:

Opis

Ziele - każda roślina o miękkich, nietrwałych pędach nadziemnych. Ulica zarośnięta była różnorodnym zielskiem.

Ciekawostki

Powstała wytyczona przez geometrę Deutscha w 1767 jako ulicę w jurydyce Bielino. Była zarośnięta, biegnąc wśród glinianek, wokół których stały chatynki i biedne dworki. Była to raczej niebezpieczna okolica i niewiele osób się tu zapuszczało, szczególnie po zmroku. Mieszkała tu głównie hołota, zbóje i grasanci. W 1794 włączono ją do Warszawy wraz z całą jurydyką. W XIX w. zabudowano ją luksusowymi domami, tak, że należała do znakomitszych ulic miasta. Sięgała od Królewskiej do Chmielnej. W 1944 zabudowa została zniszczona w dużej części, ale to pod budowę PKiN zniszczono odcinek między Chmielną i Świętokrzyską. Obecnie jest to krótki, ślepy odcinek uliczki, zabudowany jedynie po nieparzystej stronie z numerami 33-51.

Stan obecny:

~ Nr 19: w znajdującej się tu przed wojną kamienicy mieszkał Aleksander Żabczyński (1900-1958) - aktor teatralny, filmowy i rewiowy, piosenkarz oraz konferansjer. Po wojnie wraz z żoną Marią Zielenkiewicz zamieszkał w domu przy ul. Łotewskiej 4.

~ Nr 27: siedziba Polskiego Radia. Pracowali tu dyrektor Edmund Rudnicki, Jadwiga Bohdziewiczówna, Edmund Osmańczyk (jako Janek Gor), Jeremi Przybora

Nr 37: Spółka Telefoniczna Cedegren. Powstała w 1904-8 wg proj. Isaaka Clasona (zewn.) i Ragnara Osberga (secesyjne wnętrza), realizowana przez Bronisława Brochwicz-Rogoyskiego. Spółka jak i projektanci pochodzili ze Szwecji. Firma w 1914 obsługiwała już 30.000 abonentów. Po wojnie pertraktowano, aby przekształcić spółkę na polską, w wyniku czego powstała Polska Akcyjna Spółka

Telefoniczna. W czasach PRL-u usunięto wszelkie zdobienia secesyjne z budynku. Gmach odbudowano i zmodernizowano wg proj. Stefana Rychłowskiego dla Ministerstwa Chemii.

Nr 39: PASTA. Wzniesiona w 1908 wg planów Bronisława Brochowicz-Rogóyskiego dla Cedregenu. Był to wówczas najwyższy budynek w Cesarstwie Rosyjskim. W 1922 budynek przejęła Polska Akcyjna Spółka Telefoniczna (PAST), od której budynek wziął nazwę. W dniach 02.08-20.08.1944 toczyły się tu zacięte walki dla zdobycia tego cennego budynku, umożliwiającego łączność telefoniczną. Broniło się tu ok. 200 Niemców. Oddziały minerskie i saperskie wykuły w ścianach otwory i wypełniły je plastikiem od Zielnej 14 kg, a od Bagna 23 kg. Do wypędzenia Niemców z górnych pięter użyto pomp z naftą pod bardzo wysokim ciśnieniem. Budynek zaczął się palić wewnątrz i do niewoli trafiło 121 gestapowców, kałmuków i żołnierzy Wehrmachtu. W czasach PRL planowano obniżyć budynek o 2 piętra, albo w ogóle go usunąć, ale skończyło się na planach.

Nr 41: Zielna Point. Powstał w 1996-8 wg proj. pracowni APA Kuryłowicz & Associates dla firmy Wolf Immobilien Polen. Jest to budynek biurowo-apartamentowy z podziemnymi garażami, oblicowany jasnym kamieniem.

Nr 49: pałacyk Czackiego. Powstał w 1870-80 wg proj. Jana Heuricha ojca. Po częściowych zniszczeniach wojennych pałacyk odrestaurowano w 1970-3 dla dyrekcji PZK. W 2005 budynek wyremontowano.

Bloki osiedla Grzybów. Powstały na pocz. lat 60 XX w. wg proj. Jana Bogusławskiego i Bohdana Gniewiewskiego.

Data nadania nazwy: 1770 rok
